

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE
KANSEN

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Projectoproep voor de organisatie van aanvullende 'remediëringstrajecten in het secundair onderwijs' ("Herfst- en Winterscholen") voor de scholen van het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs en de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs van 19 oktober 2020 tot en met 19 februari 2021 van het schooljaar 2020-2021.

Samenvatting:

De coronacrisis en de bijbehorende maatregelen hebben een grote impact op leerlingen, leerkrachten en scholen. Ondanks veel inspanningen van ouders en leerkrachten, is er een groep jongeren die een leerachterstand heeft opgelopen. Ook het schooljaar 2020-2021 dreigt sterk te worden beïnvloed door de pandemie. Vanuit scholen, leerkrachten en organisaties die dicht bij het onderwijs staan, komen er signalen dat heel wat leerlingen zullen moeten worden bijgespijkerd in het schooljaar 2020-2021. Indien niet snel wordt ingegrepen, kan de impact van de situatie immers drastische gevolgen hebben voor de leerloopbaan (schoolse vertraging) en zelfs voor het behalen van een diploma secundair onderwijs van vele leerlingen. De Vlaamse ministers bevoegd voor binnenlands bestuur en onderwijs willen daarom maximaal inzetten op leerlingen met een leerachterstand in het secundair onderwijs. Bij voorkeur wordt er prioriteit gegeven aan de leerlingen van het tweede leerjaar van de eerste, tweede en derde graad, omdat deze leerlingen vorig schooljaar niet meer fysiek naar school konden vanaf midden maart. Maar indien een school oordeelt dat de remediëringstrajecten moeten ingezet worden voor andere groepen leerlingen, kan dat ook.

Volgens het maatschappelijk en economisch relancecomité dat de Vlaamse Regering adviseert, is een van de conclusies na de eerste coronagolf, dat de meest kwetsbare groepen van de samenleving het hardst getroffen zijn door de crisis. Zij moeten dan ook een prioriteit worden voor het relanceprogramma. Het comité adviseert expliciet om in te zetten op herfst- en winterscholen, naar analogie met het model van de Zomerscholen.

Het gaat concreet om leerlingen die een leerachterstand hebben opgelopen in de tweede helft van het schooljaar 2019-2020 en op wie de zich aankondigende situatie in 2020-2021 eveneens het meeste impact zal hebben. Het voorliggende dossier wil scholen van het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs, het deeltijds beroepssecundair onderwijs en het systeem van Leren en Werken (de leertijd), de mogelijkheid geven om vanaf 19 oktober 2020 tot en met (ten laatste) 19 februari 2021 (einde van de krokusvakantie) remediëringstrajecten op maat op te zetten.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: ondersteuning van het onderwijsveld

Beleidsdoelstelling: leerachterstand remediëren en studievertraging vermijden

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies op 17 augustus 2020.

Het begrotingsakkoord werd verleend op XX YY 2020.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De Coronacrisis en de bijbehorende maatregelen hebben een grote impact op het Vlaams onderwijs, niet in het minst op didactisch vlak. Heel wat leerlingen secundair onderwijs hebben sinds half maart 2020 geen fysiek contact meer gehad met hun school. Voor de meesten heeft het contact zich beperkt tot vormen van preteaching en afstandsonderwijs. Er wordt van leerlingen verwacht dat ze komen tot zelfstandig leren. Een significante groep leerlingen bereikt men hiermee evenwel niet. Vanuit het onderwijsveld komt het signaal dat een groot aantal van deze leerlingen een snel groeiende leerachterstand oploopt en dat hun leerprestaties significant lager zijn dan in normale omstandigheden.

Scholen zetten zich maximaal in om de gemiste leerstof in te halen en de opgelopen leerachterstand weg te werken. Veel scholen organiseerden zomerclasses en hebben voor het schooljaar '20-'21 verschillende scenario's voorbereid om het onderwijs vorm te geven. De onderwijsverantwoordelijke heeft ter ondersteuning een aantal [krachtlijnen](#) uitgewerkt waarbij o.a. aandacht gaat naar het in kaart brengen van de beginsituatie van de leerlingen. Omdat het diepgaand en intensief wegwerken van leerachterstand de reguliere werking kan overstijgen, willen we scholen secundair onderwijs die een substantiële leerachterstand vaststellen binnen hun leerlingenpopulatie extra ondersteunen bij de uitbouw van remediëringstrajecten.

Via een oproep kunnen zowel individuele scholen als scholengemeenschappen of scholengroepen een projectaanvraag indienen. Ze kunnen daarvoor samenwerken, bijvoorbeeld binnen eenzelfde scholengemeenschap, om zo hun aanbod te versterken en/of leerlingen gericht door te verwijzen naar een specifiek traject. Elke school dient vanuit een beginsituatieanalyse te staven waar de remediëringsschakels liggen die niet binnen de beschikbare lessen en/of middelen kunnen worden opgevangen. Om de leerachterstand in kaart te brengen, komen de klassenraden aan het begin van het schooljaar samen. Op basis van het gelopen traject tijdens het vorig schooljaar en eventueel reeds gevolgde remediëringstrajecten zoals zomerscholen, kan de klassenraad bepalen hoeveel en welke leerlingen leerachterstand hebben opgelopen. De klassenraad maakt op basis van de didactische beginsituatieanalyse uit of een leerling al dan niet leerachterstand heeft, of de leerachterstand via het regulier onderwijstraject gereduceerd kan worden of dat de leerling nood heeft aan een extra remediëringstraject. De opmaak van de beginsituatieanalyse wordt niet gesubsidieerd. Scholen/scholengemeenschappen/scholengroepen kunnen beroep doen op de ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdiensten om de beslissing te onderbouwen.

De doelgroep zijn leerlingen uit het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs (met inbegrip van leerlingen in het stelsel leren en werken) die leerachterstand hebben opgelopen in het tweede semester van het schooljaar 2019-2020. Ook de de leerlingen uit het derde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs maken deel uit van de doelgroep. De remediëringstrajecten kunnen worden georganiseerd van ten vroegste maandag 19 oktober 2020 tot en met ten laatste vrijdag 19 februari 2021 (einde krokusvakantie). Bij de organisatie van de remediëringstrajecten wordt maximaal rekening gehouden met de maatregelen vastgelegd door de Nationale Veiligheidsraad. Dit kan betekenen dat de praktische organisatie van de trajecten na aanvraag nog wijzigt.

De vorm en frequentie van de remediëringstrajecten is vrij te bepalen. Het kan gaan om bv. herfst- en winterklassen in de vakantieperiodes, naschoolse trajecten in de week, gedurende het weekend. M.a.w. de term 'herfst- en winterscholen' slaat op de periode waarin de trajecten kunnen plaatsvinden (is dus niet beperkt tot de herfst- en kerstvakantie). Elke school/scholengemeenschap/scholengroep kiest de invulling op maat van de eigen organisatie en de noden van de leerlingen. Het doel is om de leerstof via maatwerk aan te bieden en leerlingen in staat te stellen om de reguliere lessen te volgen op het verwachte niveau. De trajecten kunnen begeleid worden door leerkrachten, leerlingenbegeleiders, lerarenopleiders, externe vakexperten/begeleiders, zij het enkel uit organisaties zonder winstoogmerk... Scholen kunnen samenwerken om dat aanbod vorm te geven. Een kwaliteitsvolle en efficiënte invulling van de trajecten staat voorop. Het is de verantwoordelijkheid van de directie om hierop toe te zien. Via de subsidie kan een vergoeding betaald worden aan de lesgevers/begeleiders. 'In het kader van Lokaal Flankerend Onderwijsbeleid (LFOB) kunnen provincies, steden, gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (Brussel-Hoofdstad) desgewenst coördinerend en/of faciliterend optreden. Lokale brugfiguren kunnen een toeleidende rol vervullen naar deze remediëringstrajecten.

Het aanbod is gratis voor de leerlingen en ze nemen er op vrijwillige basis aan deel. Leraren, clb's en klassenraden nemen een toeleidende rol op.

Er wordt gekozen voor een eenvoudig subsidiesysteem. De indiener neemt in zijn aanvragen het aantal in te richten trajecten op (per groep leerlingen/onderwijsdoel) en per traject het aantal (halve) dagen waaruit het traject zal bestaan. Scholen, scholengemeenschappen/scholengroepen kunnen beroep doen op een subsidie van 125 euro per 4u. Deze 4 uur hoeven in de praktijk niet op elkaar te volgen en moeten buiten de lesuren georganiseerd worden. Elke remediëringsgroep moet bestaan uit minimaal 7 regelmatige. De praktische organisatie van deze uren bepaalt de organiserende school zelf, in samenspraak met leerkrachten en leerlingen.

- na afloop van het remediëringstraject zullen de effectieve deelnemersaantallen worden opgevraagd. Deze cijfers worden gebruikt om het saldo te berekenen. Daarbij wordt rekening gehouden met volgende criteria:
- het voorziene forfaitaire bedrag wordt volledig uitbetaald indien minimum 7 leerlingen op regelmatige basis hebben deelgenomen.
- de subsidie wordt gehalveerd indien er slechts tussen de 3 en 6 leerlingen op regelmatige basis deelnamen.
- bij een nog lager aantal leerlingen beperken we de subsidie tot 12,5 euro per leerling.

Omwille van het eenmalig karakter wordt deze maatregel niet decretaal verankerd maar uitzonderlijk via een facultatieve subsidiebesluit van de Vlaamse Regering geregeld.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID (VAK EN VEK).

De budgettaire impact wordt geschat op **9 miljoen euro**. Dit bedrag dient herverdeeld te worden vanuit de coronaprovisie.

B. ESR-TOETS:

Geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, investeringen en schuld, en ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

- Het subsidiedossier (BVR facultatieve subsidies) zal naar analogie met de zomerscholen ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te hechten aan de projectoproep.

2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand te gelasten met de verdere uitvoering .

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Ben WEYTS